

A Hős honvéd

Előfizetési ár:
Egy évre 7 kor. 20 f. Fél évre 3 kor. 60 f.
Negyed évre 1 korona 80 fillér.

Megjelenik
minden hó 1-én és 15-én.

A lap jövedelme az ezred hadi özvegy
és árva alapját gyarapítja.

Egy kevés szó az otthonlévőről.

Ugy hisszük a nagyvilágdráma epilógusa előtt állunk. A háború, mely lebunkózta, elkábította az emberiséget keletfelől új széllel birkózik, mely azután kisöpri a háború didergető hidegét s a béke lágy fuvalmait bocsájtja a szenvedő és vérző embermilliókra. E háború utolsó lépéseitől, miután már csak a békecsarnoka következhetik, meghatódva, szinte könnyezve tekintünk vissza s gondolunk rá arra az ezer és ezer bajtársunkra, kiknek nem adatott meg, hogy bepillantsanak az ígért föld derűs tájaira, kiknek nem adatott meg, hogy belépjenek az oly sok vérrel felépített békeplomba.

Mi fájó, keseredett szívvel láttuk elhulni mellőlünk a legjobbakat, fájó, nehéz lélekkel mondtunk búcsút, utolsó istenhozzádot azoknak sírjánál, kik megváltak minket a Mától, s akiknek kifolyó piros vérén keresztül juthatunk csak el a kívánt, megáhitott időhöz.

Mi bajtársak — bár erőnket érezve, hisz sokan voltunk, ő mennyien már az első perctől kezdve egy ezred kötelékében — nem is gondoljuk mennyien és mennyien vannak körülöttünk, kik ép oly felvértezve állanak mellettünk mint mi.

Csak halványan derengett bennünk, hogy milliók és milliók állanak fegyverben véreink s mi csodálattal olvastuk Szilágyi képviselőnek,

a híres katonai szakirónak fejtegetéseit a parlamentben — melyben rámutatott, hogy még többet áldoztunk a drága magyar vérben, mint szomszédunk és fegyvertársunk Ausztria.

Azt hittük, tekintve Ausztriának jóval több lakosságát — nagy kvantumú katonanyagot állít ki, s úgy gondoltuk, hogy a régi arány fennáll: 28:21. És most tudomásul vettük, hogy minden huszonnégy osztrákra 25 magyar katona, tehát kb. 600.000 emberrel több csik.

A változhatatlanba bele kell nyugodnunk, s mi szívesen áldoztuk a drága magyar vért, hiszen egy közös cél lebegett szemünk előtt, egy akarat irányította eszelekvésünket.

Mi ebből az ügyből csak azt a következtetést akarjuk levonni, hogyha már kötelezettségen felül áldoztuk drága embervérünket, akkor elvárjuk attól a magyar társadalomtól, mely nem vette ki katonáskodásból a részét a háborúban, hogy azok becsüljék meg legelső sorban a küzdő, a szenvedő magyar katonaságot, testvéreit.

Tudjuk jól, katona nem mindenki lehet, részint a nem alkalmassága miatt, másrészt, mert a haza másnemű alkalmazásba helyezte, de ez nem jelenti azt, hogy fölényesen mosolyogva nézzék küzdelmeinket.

Hiszen ők nem harcolnak a jövőnkért, ők csak olyan szolgálatot végeznek, mint a malteros gyerek, ki a habarcsót adja fel a falatépítő kőműves mesternek.

Mennyi keserűség lopakodik szívtünkbe,

ha elgondoljuk, hogy ők adják a blazirtot, az életuntat, a semmivel sem törődőt akkor, amidőn kényelmesen elhelyezkedhetnek a kávéházak ablakaiban, meg van a szokott életmódjuk, s otthon meleg ágy várja őket. Ők nem törődnek az események torlódásával, ők nem látják meg, hogy minden kis mozzanat lelkes emberek életéhez és halálához fűződik. Ők únják a katonaságot, únják a háborút. únják önmagukat, s begombolkóznak minden esemény elől.

A háború kötelességeket rótt ránk, de a kötelesség teljesítése nem lehet egy oldalú; nem lehet, hogy minden ódium a katonára háruljon, nem lehet, hogy minden esemény balszerencséje az ő vállaira nehezdedjék, s ha már vérel a nemkatona polgártársaink nem is vehetik ki részüket a háborúból, de legalább ne szolgáltassanak okot megjegyzésekre.

A mi lélektanunkkal kell, hogy párhuzamosan haladjon polgártársaink pszichéje is.

Minket sok krisztusi tanra megtanított ez a háború — dacára annak, hogy emberekkel állunk szemben életre-halálra — s ezek a felébredt, s öntudatunkba, egész lényünkbe átáramt eszmék, mint az egymást megbecsülés, a megértés, a bajtársi szeretet, a szenvedőkön

való segítés, az emberismerés kell, hogy őket is áthassa.

S ha ezek az eszmék őket is át és átjárják, akkor meglátják bennünk az embert; a magyart, akik szenvedtek, kik bénasággal és sántasággal betegséggel telve áldoztak a béke oltárára.

Kell, habár a háború végén is, hogy megértsenek és megbecsüljenek minket most és majd, ha hazatérünk.

Kell, hogy eljőjön az az idő, amikor minket nem virágokkal és zászlókkal fognak fogadni, hanem lelkük megértésével és szeretetükkel.

Kell, hogy megtanuljanak velünk együtt gondolkodni és érezni, amit mi érzünk. Mert ha nem, akkor a háború után furcsa állapotok lesznek és nem kecsgetetők.

Hisszük és reméljük, hogy ez a korszak csak átmeneti állapot, amit talán a hosszú háború hozott magával, s jön majd egy szellő, ami a bódulatot elviszi róluk és megtalálják minket.

~~~~~

A király látogatása.

Nem előzte meg harangok zúgása, lázas készülődések halkított zaja, csupán egy röpke távirat adta hírül a nagy eseményt.

Asszonyom!

Bocsáson meg, hogy még ez egyszer zavarom a csendes délutánjait és ezzel a levéllel kényszeritem, hogy még néhány pillanatig rám gondoljon és ha elolvasta-e sorokat a levegőbe nézzen és én jelenjek meg előtte. Akár úgy, mint ismert — bizakodó arcával, akár úgy, ahogy csak most elképzelni tud: pirosan, véresen, talán mosolyogva, talán felismerhetetlen csatokban.

Meg kell írnom még ezt a levelet, valami belső kényszer vezeti a tollam, hogy régen mondott forró szavakat írjak a hideg, érzéketlen papírosra, hogy tőle a papíros is és az Ön arca is lángot vessen és ez a tűz legyen a gyertyaláng, amit halottak napján szoktak a kegyeletes lelkű emberek, öreg anyókák és piros szemű apróságok a sirokon gyújtani s révedt pillantással nézni, a pislákoló lángba, míg kezük önkénytelenül imára kulcsolódik. Nem várom és nem remélem azt, hogy hasonló csendes fájdalom suhanjon át fehér arcán, ami alkalmakor szokott, csak azt szeretném, ha az első benyomás maga feledségében súgja a semmibe, amit talán a kályha rőt fénye tesz barátságosan meghitté: „szegény fiú!”

Nem akarom, hogy lelkifurdalásai legyenek amiatt, hogy ily messze kellett megtalálnom a lét káprá-

zatos misztikumát. És nem azért írom e levelet, hogy talán panaszkodjam, de tudja Isten itt, ahol minden következő perc bizonytalan — az ember szeret leszámolni mindennel, amit otthagyott az otthonnal, ahol sem jelen, sem jövő nincs, csupán a múltból és a múltban élünk s az emlékekből táplálkozunk. Legyenek azok az emlékek akár szépek — melyek az árkokon átsúgó hideg szélben fellemegetnek, akár fájók, melyek a legcsendesebb napokon duhaj mulatozásokra kényszerítenek.

Ne ítéljen el Asszonyom, hogy kérése dacára ez egyszer mégis felkeresem. Most meg merem tenni, mert ezt a levelet már nem küldheti vissza olvasatlanul, mert a címet már úgy sem tudja és inkább elolvassa s azután a tűzbe dobja. De figyelje meg, hogy ez a néhány levél papír nagyobb meleget fog Maga körül árasztani, mint amit azelőtt valamikor érezett is és jusson eszébe, hogy azzal a lánggal az én lelkem fogja a kacér piros cipőbe bújtatott finom bokáját melegen körül ölelni és vigyázzon, nehogy akkor valami új udvarlója lépjen be meghűlt szobájába, mert az a meleg, ami ebből a levélből kicsap, az a levegő meg fogja őt mérgezni s talán többé Önt sohasem keresheti fel.

Azért ne féljen, hiszen olyan ártatlan ez a papíros, mint én abban a pillanatban, mikor ezt olvassa.

„Ő Felsége a hadtest csapatait f. hó 10-én d. e. 8 h.-kor megszemléli.”

És ott állunk a berecki országuton. Vártunk. Vártuk a királyt, a mi királyunkat. Várakozásunk izgalmait csak az öröm szárnyalta túl, hogy ismét magunk között látjuk őt, aki harcok fergetegében nőtt szívünkhoz, aki a vérzivatarból a béke virágait fakasztotta. Ohajtottuk őt látni, vágytunk szemének szelid mosolyára, mert Ő hozzánk hasonlóan érzi magát s leereszkedett közénk, hogy felérhessünk az ő lelki nagyságához.

Köztünk volt a király! Láttuk a királyt!

Láttuk arcát mosolyra derülni és szívünk kacagott az örömtől. Láttuk őt ifjúságában pompázva, barátságosan integetni és megújítottuk magunkban a fogadást: Jöjjön bár a poklok minden sötét hatalma, erőt az nem fog rajtunk venni. Bármerre dobjon is bennünket a világtörténelmi események vad forgataga, szívünk szilárdságát, karunk acélját, lelkünk elszántságát sohse fogjuk lankadni, ellágyulni hagyni. Harcolunk Érette, a mi királyunkért, mert vele együtt küzdünk, az Ő jószágos szelleme, atyai gondoskodása, a mi forrón szeretett magyar hazánk iránt érzett végtelen jóindulata rabul ejtette lelkünket, szívünket, tehetőségünket, minden erőnket.

Mert Ő tanított meg bennünket bizalommal, megértéssel harcolni a jelenben a jövő boldogságért, reményességért, mert Ő tanított meg bennünket nemzeti értékünk megismerésére szeretetével, becsülésével.

Magyarrá tett bennünket, mert magyarrá lett Ő is. Legyen érette áldott!

Február 10-én: vasárnap reggel gördült be lágyan a felséges vendéget hozó udvari vonat Bereckre. Az

Nell tartania semmitől. A tiltott esőkok, egymásba olvadó ölelések jól el vannak temetve — talán egy sátorlapban, talán egy üres töltényes láda fenekén s a halottak nagyon csendesek és nem beszélnek

Emlékezzen! . . . jusson eszébe az első pillantás, mellyel sokat ígéző szeme az anyémba kapcsolódott, hogy azon az éjjel ne tudjak aludni s mikor másnap kérdezte: miért vagyok olyan sápadt, azt mondtam a főfájás gyötört, de azért tudta, hogy Maga miatt nem aludtam, Asszonyom és én is tudtam, olvas a szememben és nem hiszi azt, amit az ajkam néhány szóval mondott. Aztán néhány napon keresztül mikor a kezét búcsúzóul megfogtam és egy hálványimádó rajongó hitével megsókoztam, hogy reszketett az ajkam és mint felejtetta a kezét, bizó lelkem fétisét a kezemben. És én hogy borultam rá hálás, könnyes csókkal, imádattal.

Az első csók, mint szándékos fogadással vesztett el. És én még akkor sem mertem hinni . . .

És azután hittem . . . Enyhe világitású téli esték lázas, minden percet kiélvező csókjál . . . kábúlt, forró éjszakák . . . jöttek és én hittem . . . sokáig.

Mikor azután kezdett erős, józan lenni még akkor is hittem . . . Néha megrohantak a nappal kételkedései és kérdéseimre nem kaptam feleletet, ha jött az est . . . Ön, Asszonyom rám mosolygott és me-

állomáson a 124. közös ezred diszszázada fogadta a legfelsőbb Hadurat, a ki ott tartotta a tábornokok fogadását is.

A fogadás után Őfelsége, akinek kíséretében ott volt Kövess Hermann báró tábornagy, a hadsereg arcvonal parancsnoka, báró Röhr tábornagy hadseregparancsnok, báró Arz Arthur vezérezredes vezérkari főnök, herceg Lobkovitz Zdenko főhadsegéd, gróf Marrenzi lov. tábornok, Goldbach altábornagy az 53. parancsnoka és még sok más előkelőség. Autóra szállva, balján Benigni gróf tábornagy hadtestparancsnokkal Bereck főutcáján, Bereck nyugati kijáratánál felállított kápolnához ment, ahol Daubner tábornok a 78. dandár parancsnoka, mint a kivonult csapatok parancsnoka adta be jelentését. Ezután a Felső misét hallgatott Mise alatt a 39. honvéd hadosztály zenekara magyar egyházi énekeket játszott s Őfelsége áhítattal imádkozott egy imaszámolyra borulva, fegyvereink győzelméért és az áldásos békéért.

A mise befejezte után doberdói Breit József altábornagy a 39. honvéd hadosztály parancsnokának, Márkos Lajos alezredes hadosztály vezérkari főnök és Nagy Gyula századosnak, a 78. honvéd dandár vezérkari tisztjének, majd a vonalban levő csapatok tiszti és legénységi küldöttségeinek jelentkezését fogadta kegyesen uralkodónk s a 124. ezred arcvonala előtt végig ment.

Derültséget keltett egy 124. ezredbeli altiszt jelentkezése, aki így szólította meg Őfelségét: „Herr Majestät!” Az uralkodó zavartalan jóakaratu mosollyal hallgatta meg.

A 124. ezred megszemlélése után Őfelsége autóba szállva, az országútra hajtatott. Elerkezett ezredünk fogadó szárnyára s ott Juhász László alezredes, ezred-

gint nem voltak kételyeim . . . Folytassam így? . . . Nem! Hiszen emlékeznie kell, az én szavaim nélkül is. Nem felejtheti, hogy hányszor melegegett fel forró szavaimtól. Hányszor nem tudtam, hogy kiút tél van és mi egy meghitt sarokban sorvasztó lángban ég-tünk Égtünk . . . Talán nem is Csak én égbem és nem maradt bennem egyéb, mint hamu, amely alól csak néha nagy ritkán csillan fel egy zsarátnok, de abban a pillanatban ki is alszik, eltűnik, de emészt továbbra, míg van mit megsemmisíteni. És, lesz talán idő, amikor végkép kialszik és jön a szűrkeség. Emlékezzék! . . .

Aztán jött a zivatar . . . Engem is felkapott és vitt olyan utakra, amiről fogalmam sem volt. És most itt vagyok De meddig? Megírok egy levelet, amiről nem tudom még azt sem, kezébe fog-e kerülni, vagy nekem lesz talizmánom, míg . . . míg megjön a tél és akkor egy borongós délután, mikor az emlékek, száradt rózsák kihült csókok már nem hevitének, csendes leszámolással fogom a múltnak átadni s mig e lapokon kusza tüzcsókok futnak össze-vissza a multból egy réghallott becéző szó csendül majd felém . . .

És ha e levél sorsa az lesz, hogy még is az Ön kezébe kerül Asszonyom, ne ellenségnak tekintse, hanem egy igénytelen üzenetnek, amit az Önt bálványként imádó lelkem küld felé . . .

K.—J.

parancsnokot megszólításával tüntetve ki, alábbi kérdéseket intézte hozzá:

- Mióta ezredparancsnok alezredes ur?
- Mikor kapta a Lipót rendet?
- Milyen a legénység nemzetisége?
- Meg van-e elégedve legénységével és hogyan viselkedik harcban?

Mikor az ezredparancsnok megemlítette, hogy az ezred túlnyomó részben magyar és a legénység harcértéke kiváló, Ófelsége láthatóan meg volt elégedve az adott válaszokkal.

A következő megszólított Császár Géza százados, ezredsegédtiszt volt.

- Mióta segédtiszt?
- Mikor kapta a katonai érdemkeresztet és milyen szolgálati beosztásban?
- Sok dolga van-e? Ugye e sok a dolog?

Tovább haladva, az ezred két legszebben kitüntetett tisztjét szólította meg (Szirtes és Agoston főhadnagyokat)

Szirtes főhadnagyhoz intézett kérdései voltak:

- Tartalékos-e vagy tényleges?
- Micsoda a polgári életben?
- Mily harcokban vett részt?

Agoston főhadnagyhoz intézett kérdései így hangzottak:

— Miért kapta az újlágos legfelsőbb dícsérő elismerést?

Majd az adott válasza, hogy az adományozás a magyarosít harcokért történt, Ó Felsége bámulatos emlékezőtehetséget áruva el megjegyezte:

— A magyarosít aktió nagyon jól volt előkészítve és szépen sikerült.

Az ezred legénységét, mint legszebben feldíszítottak, Szita Flórián tiszthelyettes és Czár István törzsmester képviselték.

Ófelsége rendkívül kegyesen beszélt Szita tiszthelyetessel s barátságosan vállára veregetve nagyon megdicsérette

— Igen szépen van kitüntetve, csak így tovább!

Ugyanoly kitüntetésben részesítette Czár István törzsmestert is, majd a fogadó szárny végére érve ismét felszállott az autóba s igen lassan elhagyott először a 16-I. azután a 16-II. arcvonala előtt

Hiába volt minden parancs, hogy nem szabad csak akkor eljemezni, ha Ó felsége a zászlóalj arcvonala előtt már elhaladt, az eddig csak nehézen visszaféjtott lelkesedés a felséges ur megpillantásakor elemtáris erővel tört utat magának. Levegőbe dobott sapkák, lelkesen harsogó éljen kiáltások, örömtől kipirult arcok büszke, verőfényes, mindent áldozni kész fogadása kísérték Ó felségét diadalútában

Ó felsége a spontán ovatót barátságos mosollyal, üdvözlét intégetésekkel köszönte meg s különösen ha egy-egy szépen feldíszített tisztet látott, feljé fordulva, szinte előrehajlott az autóból s látszott rajta átérzi, hogy ez a lelkesedés nem csinált virág, nem kiadott parancsok lélek nélküli végrehajtása, hanem a lelkek földrendése s meg lehetett róla győződve, hogy ebben a lelkesedésben lehet az Ó törhetetlen bizalma a mi büszségünkben, a békés jövő kivívására ontott vértünk és verejtékünk eredményező voltában.

Az autó minden egyes zászlóalj parancsnoknál megállott. Az országúti arcvonalon, ahol a Felség autója méltóságteljesen elhaladt, az első volt az ezred

1. zászlóalja, melynek parancsnokát, Ghyczy százados a Felség magához intve megszólításával tüntetett ki.

- Micsoda jelenleg százados ur?
- Hol kapta a vaskorona rendet?

— Remélem, hogy ezután épügy fog a harcokban viselkedni, mint eddig?

Majd a 6. és 7. század legénysége előtt elhaladva, megjegyezte:

— Nagyon szépen vagytok kitüntetve. Szépen harcoltatok.

Magassy Zoltán százados, II. zlj. parancsnok előtt ismét megállott az autó:

- Mióta zászlóalj parancsnok a százados ur?
- Mikor kapta a vaskorona rendet?
- Igen derék, szépen van kitüntetve a százados ur.

Ófelsége a megszólítottak mindegyikével, lett légyen az tiszt vagy közhonvéd, barátságosan, férfiasan kezelt.

Nem irunk újdonságot, sem meglepőt, ha azt jegyvezük meg, hogy a Felség beszéde és kiejtése nemcsak magyar nyelvű, hanem magyar zamatú, hangzású és szellemű is volt. Hiszen ezt mi tudtuk róla réges-régen és most, hogy hallottuk felséges szavát, sohasem feledhető benyomást tett reánk annak magyaros zengzetessége.

*

Ujra meg újra szakadatlanul fel-felharsanó éljen kiáltásoktól zengett a levegő.

— Éljen a király ur! — kiáltotta egy tábori esendőr.

Egzenéshez hasonlóan tomboló „éljen a király” kiáltások lassan továtűnő hangfoszlányaitól kísérve folytatta a Felség útját hí magyar honvédeknek sorsfala között magyar csapatok más csoportjaihoz.

Az autó lármája a lelkesedéssel telített s a keblek örömteli túlfeszítettségétől folyton vibráló levegőben már régen eltűnt s a Felséges ur dicső alakja már másutt és másokra sugározta magából az atyai jóindulatot s a honvédek lelkesült örömmujongásában, büszkeségtől duzzadó keblében, örömmámortól kipirult arcán kifejezésre jutó igaz magyar hűség szent ígérete kísérték őt további útjában még mindig s fogják kísérsni örökké.

Mert a Felséges ur ide adta szívét s elvitte lelkünket. Szívünk, testünk eddig is az övé volt!

Dr. Máriássy főhadnagy

Szökés a fogságból.

A b lysevnikok novemberi forradalma óta Nyugozországnban mindenki szabad, mindenki egyenlő. A nyizsnij-novgorodi tisztí fogolytábor lakói 18 hónapi rabság után karácsony napján váltak szabad távris-csokká. Egyben ezt is megtudták, mi az egyenlőség. A munkás és katona képviselők szovjetje beszűntette a hadifogoly tiszték fizetését, --- helyette a legénységi koszt gyönyöreiben részesítette őket. Azóta krumpli az ebéd, kása a vacsora.

Engem a Nyizsnij-Novgorod melletti kanavinoi

„Evakuacionnűj goszpitaly“-ban ért a szabadság ünnepe. Sokáig törtük a fejünket, miért nevezik ezt a kórházat „kiürítőnek“? Végre rájöttünk. Ezen a kórházon át ürítik ki a fogolytáborokat, ez a szökni készülő hadifoglyok ideiglenes megszálló helye.

Magából Nyizsnij-novgorodból a szökés lehetetlen. Reggel tiztől este tizig szabadon járhatnak, de becsület szavukat kellett adniok, hogy ezen idő alatt sem meg nem szöknek, sem előkészületeket a szökésre nem tesznek. Ez volt az egyetlen mód arra, hogy az oroszok foglyaikat megőrizzék, mert az orosz őrszemélyzet — a konvojok — ez utolsó időben nagyon megbízhatatlanokká váltak. 24 óránként váltották fel őket. Délben 12-kor left volna a főváltás, de bizony rendszerint úgy történt, hogy a régi konvojok eltávoztak, nem várva meg a későn érkező felváltást. Így a becsületszó volt az egyetlen megoldás az oroszokra nézve. Ebben rendületlenül megbíznak, hogy mennyire, jellemzi a következő kis eset. Nyizsnij-novgorodban éjszakára minden városnegyed legyveres őrköt állít fel az útleleteknek a napirenden levő betörések ellen való biztosítására. Azon város negyed lakói amelyben a fogolyt bor el van helyezve, követelték, hogy a hadifogoly tisztet is vegyék ki részüket ebből a rendőri munkából. Az utak belementek a tréfába, és éppen ezredünk egyik zászlósa volt az első, aki töltött puskával a kezében őrizte egy éjszakán át N. novgorod épségét.

A kórházban nem becsületszavunkat vették, hogy megszökni nem fogunk, — hanem egyszerűen elvették ruháinkat. Azonban minden tisztességes fogolynak két ruhája van: egy tartalék ruha esetleges elkobzásra szánva, s egy, amelyben kijártunk a városba.

Kanavino Nyizsnij-novgorod mellett fekszik ugyan, de ez csak földrajzi eszélődés. Kanavino hamisítatlan galíciai zsidó város. Az őszes galíciai menekültek itt telepedtek meg hadifoglyaink legnagyobb örömeire, és az orosz kereskedelem legnagyobb veszedelmére. Van itt egy vendéglőjük, amely lassankint tisztí kaszinóvá vedlett. Innen indul ki minden tisztességes szökés. Megfordul itt minden hazavágyó lélek, s már csak azt vártuk, mikor találjuk ott Przemysl hős védőjét. Bizony, ha hamar ki nem cserélik, nem sokáig vártunk volna hiába. Kapni itt mindent Hamisított hatóságí bizoyitványt, amellyel civilmenekülti minőségben szabadon lehet utazni Magyarországra, drága áron rongyos civil ruhát, amely hadifoglyaink arcát összhangba hozza az igazolvánnyal, jó tanácsot, merre lehet legkönnyebben átjutni a fronton, — s gyengébb lelkek még hamisított orosz katonát is kapnak, aki őket elkíséri. Nekem is sikerült egy ilyen értékes utasításra szert tennem. Wohlmannak hívták, orosz katona volt és Varsóból származott. Oda akart visszatérni. De félt, hogy nem engedik át a németek

Szentül megígértük, hogy hazasegítjük őt, ha elkísér bennünket. Végre is megegyeztünk.

Február 8-án este felültünk a moszkvai vonatra. Wohlmann úr volt a legelegánsabb köztünk, különösen szíjből font „csimedanká“-ja imponált. Mindannyian kitűnően aludtunk a harmadik osztály emeletén — minden haj nélkül megérkeztünk másnap délben Moszkvába. Este indultunk tovább Minszk felé. Csupa katona között ütünk s kissé kellemetlenül éreztük magunkat. Főképen a kísérőnk adott sok aggodalomra okot. Mennél jobban közeledtünk a fronthoz, annál jobban megijedt vállalkozása merészségétől, — s minden egyes katonával megvitatta a dolgot. Emellett — bárniogy húzódoztunk is tőle — egyre hozzánk dörgölődött, úgy, hogy a vak is láthatta, hogy hozzánk tartozik. Azt hiszem a kocsiban mindenki tisztában volt kilitűnkkel; de igen diszkréten viselkedtek. Csak egy-egy naivabb lélek állt szóba velem s amikor kérdésére nem nagyon meggyőző hangon erősítettem, hogy Minszkben akaok megtelepedni, egy-egy szomszéd megértő és biztató mosollyal szolt oda hozzám: „pan, skóro igyótye domoj“ (nemsokára hazamentek).

Másnap későn éjjel érkeztünk meg Minszkbe, s a kiállott izgalmaktól kimerülve, örömmel gondoltunk arra, hogy másnap reggelig megpihenünk. De biztató külsőnk előtt egyetlen szálloda kapui sem nyitak meg. Végre is kitudt, hogy zsidóknak is használható valamire. Eltűnt, s néhány perc múlva azzal jött vissza, hogy sikerült szállást találnia. És felvezetett minket a zsina-gógába, melynek fapadjain olyan jól aludtunk, mintha puhatollas ágyban pihentünk volna.

Korán reggel neki láttunk a munka nehezebb részének: hogyan jussunk át a fronton? Zsidóknk elvezetett egy gyanus külsőjű és még gyanusabb belsejű vendéglőbe, s felszólított, hogy itt reggelizzünk meg. Ő ezatatt kicsomagolta csimedankája tartalmát, hogy a minszki piacon eladja azt. Mi szigoru ultimátumot intéztünk hozzá, hogy szökni vagy kereskedni jött-e Minszkbe? — s mikön ő mindenáron ragaszkodott ahhoz, hogy kincsein tulajdon, ott hagytuk őt és magunk vettük kezünkbe a dolgot. Egy orosz katona jött be nemsokára a vendéglőbe és hamisítatlan magyarsággal mutatkozott be. Ő is hadifogoly volt, már két ízben megkísérelte a szökést, de mind a ketszer elcsipték őt. Nagyon lebeszélrt arról, hogy a minszki front szakaszon próbálkozzunk, mert ott állítólag a rettenetes vörös gárda vette át a szolgálatot. Ehelyett azt ajánlotta, hogy Rovno felé menjünk. Mi rövid tanácskozás után elhatároztuk, hogy megmaradunk első tervünknel, másfelé menni ráérünk akkor, ha itten nem sikerül. Katonánk egy barakba utasított, mely közvetlenül az állomás mellett fekszik. Azt mondta, itt megtalálók mindent, amire szükségem van. Kihajtottam az állomásra s egy nagy fabarakba értem, amely tele volt „oroszokkal“. Eleinte tanácstalanul álltam, de csakha-

mar feltűnt, hogy oroszaim olyan dialektust beszélnek, amely hol a magyar, hol a német nyelvre emlékeztet. Szóba álltam velük, s kitént, hogy csupa hadifogollyal van dolgom, akik szintén „szökésben járnak”. Egy félóra alatt megegyeztem egy „szibirják”-kal, aki az egyik frontbeli ezred katonája volt, hogy átvisz bennünket az orosz álláson. Civil ruhánkat orosz katonaruhával cseréltük fel s este tizkor már egy katonaszállító vonatban ültünk, mely 15 kilométerre közelítette meg a frontot. Egy sarokba huzódva nagyon csendesen viselkedtünk. Egy őrzőjártat jött be a „tyopluská”-ba (fűtött marhakocsi) s igazolványokat kért. Az egyik, igazi orosz katonának nem volt igazolványa. Az őrzőjártat le akarta szállítani. A katonák kidobták az őrzőjártat s mi megkönnyebbülten lélegeztünk fel. A végállomás Pogorjelce volt. Itt ért a Trockij állítólagos békéjének a híre. Egy katoná olvasta fel a sürgönyt. Egy másik tapsolni kezdett, de nem szakundált neki senki.

Nesztelenül, halotti csendben tettük meg gyalog a hátralévő 15 kilométert. Csak a szívünk dobogott hangosan, amikor az orosz állásokba értünk. Átmentünk az állásokon, majd átkusztunk a drótkadályokon. Nem vett észre senki. Még egy drótkadályon mentünk át. Ez már a németeké volt. Kisrőnk letérdelt, mi is és halotti csendben fizettük ki neki árulása díját. Még néhány száz lépés és felhangzott a jól ismert: „Halt, wer da!” A német állásokban voltunk.

Kertész Géza, hadnagy.

Cécó Esztelneken.

F. hó 12-én farsang utolsó napján a II. zlj. tisztikara ezredünk özvegy és árva alapja javára egy erdélyi kurta falucsakában: Esztelneken oly tényszerűen sikerült táncvigalmat rendezett, amilyenre nem volt még példa a Rigától Dunáig terjedő „fronton”. Bár ezen estnek emléke oly mély nyomokat hagyott az összes jelenvotakban és — amint tudjuk — oly sok sebet ejtett a pajkos Ámor az érző szívekben, hogy a vigalom megérdemelné, hogy arról hasábotak írjunk, helyszüke miatt csak röviden válaszolhatjuk az est lefolyását. A tánc, melyben az esztelneki és kurtapataki szőpnev színe-java is résztvett, már este 7 órakor megkezdődött, mégis reggel félnyolc óra még mindig fáradhatatlanul ropták azok a lábak, amelyeket sem a rohamok, sem a menetek nem bírtak tönkretenni. A mulatság tombolával és szépségversennyel volt egybekötve és hogy az est sikere érdekében mit meg nem tett a rendőrség, elég arra rámutatunk, hogy a nyeremények között a háború negyedik évében még kávé is volt kisorsolva, amihez mai napság csakis Fortuna istenasszony legkülönösebb kegyelméből jut-

hat hozzá a boldog halandó. A szépségverseny győzteseit kötelességünknek tartjuk megemlíteni, első lett Szabó Ilonka, második Bodnár Annuska, harmadik Kiss Irmuska, esztelneki úrlányok.

A táncmulatság összes jövedelme 2173 K 60 f a 16-ik ezred özvegy és árva alapját gyarapítja.

Az est sikere különösen a fáradhatatlan rendezőbizottság kiténtő tevékenységének köszönhető, melynek diszelnöke *Magassy Zoltán* százados, zászlóalj parancsnok, elnöke *Dr. Szirtes Zsigmond* főhadnagy s a rendezők *Dr. Tittel Zoltán*, *Bubeliny Samu* és *Wertheimer Ernő* hadnagyk voltak.

* — T. —

A mulatság elszámolása a következő:

Bevétel:	
belépőjegyekért befolyt	K 401.—
felülfizetésekből „ „ „ „ „	339.—
tombolából „ „ „ „ „	854.—
világpostából „ „ „ „ „	168.—
buffetben „ „ „ „ „	1533.—
ruhatárban „ „ „ „ „	37 60
összes bevétel K 3332 60	

Kiadás:

tombola tárgyakért kiadatott	195 50	
táncteremért „ „ „ „ „	50 —	
italért „ „ „ „ „	625	
cigarrettaért „ „ „ „ „	121 32	
buffet cikkekért „ „ „ „ „	167 20	1159 02
		maradvány K 2173 58

Magassy százados.

A másik mulatság.

A harc elesített s a vigalom és öröm, a — béke esáihatatlan előhírnöke — beköltözött az emberi szívekbe. Tömörítette az ezredőrs és vonat törzsaltszti és őrmesteri karát a jökevény s a kis táncvigalomból és felejtkezésből igen szép summa gyűlt egybe özeveink és árvaik javára. A rendezőket nem tudjuk eléggé dicsérni buzgalmukért és azon fáradhatatlan szorgalomért, ami azután meg is látszott az egész mulatság lefolyásán. Sajnos, helyszüke miatt most részletesen nem foglalkozhatunk a mulatság lefolyásával, de line az eredmény: az elszámolás mindennél fényesebben beszél:

Elszámolás a február 10-én rendezett táncvigalom jövedelméről.

Felülfizetésekből és belépti díjakból	808 K 80 f
Az ezredkantin befolyt jövedelme	425 K 90 f
Összes jövedelem 1233 K 70 f	
Kiadás	444 „ 90 „
maradvány 788 K 80 f	

mely összeg befizettetett özvegy és árvaalapunk javára.

Reich Miksa,
őrmester.

Schweitzer Ferenc,
őrmester.

Mindkét mulatság felülfizetési listáját e számunkban már nem közölhetjük.

Kitüntetés, előléptetés.

Adataink közlését csak a forrás megnevezésével engedhetjük meg.

Ghyczy Ferencz századosnak a 24. sz. Rendeleti Közlöny (1918. II. 16.) hozza őrnaggyá való ki nevezését soronkívül.

Tiszti kinevezés. A m. kir. 313 honvéd gyal. ezred parancsnoksága január 1-vel Gyetván István e. ö. szakaszezetőt hadapródjelölt őrmesterré léptette elő. — A cs. és kir. 85. gy. ezredhez beosztott Lang Lajos őrmester hadapródjelöltet a parancsnokság tart. zászlóssa nevezte ki. — Az ezredparancsnokság Román László őrmester hadapródjelöltet február 1-ével visszamenőleg t. zászlóssa nevezte ki.

Legénységi kitüntetések.

Kitüntetés. A m. kir. 16 II. népf. hadtápszázalaj parancsnoksága Szöke Pál népfelkelőnek a vasérdemkeresztet adományozta. — A k. u. k. Kreis. Feldgendamerie Kommando Belgrád Szügyi András c. tizedesnek a vasérdemkeresztet adományozta. — A 25. pótzászlóalj parancsnoksághoz beosztott Villim András népfelkelőt a bronz vitézségi éremmel tüntették ki. — A 74. honv. hadoszt parancsnokság Erdelár József újoncnak a II. oszt. vitéz érmét adományozta. — A m. kir. sebesültszállítványokat kísérő osztagparancsnoksághoz beosztott Hugyecz János és Nyecepál Márton népfelkelőket a vasérdemkeresztrel tüntették ki.

Előléptetés a pótzászlóaljnál. Ádáz Zoltán npf. ujonc őrzetövé, Kostialik Ferenc e. ö. tizedes szakaszezetövé, Rábely Miklós, Gruber István npf. et őrzetökké, Jelinek Adolf npf. őrzetö c. tizedes c. szakaszezetövé, Pressel Antal őrzetö c. tizedes címz. szakaszezetövé, Bán Jenő népt. ujonc őrzetövé, Papp Illés c. őrzetö c. tizedessé, Gallus Bálint ujonc címz. őrzetövé, Volent Lajos népf. ujonc őrzetövé léptek elő.

Előléptetés különféle alakulatoknál. Friedrich József npf. őrzetövé, Perencei Pál c. tizedes val. tizedessé, Szimann József c. őrzetö c. tizedessé léptett elő. — A magy. kir. 313 honv. gy. ezr. parancsnokság a következőket léptette elő: Dächer Márton tőrzsőrmestert tiszthelyettségé, Rigó András c. őrzetö v. őrzetövé, Suszta János honvéd őrzetövé, Czvicsek János őrmestert tőrzsőrmesterré, Ragályi István tizedest szakaszezetövé, Klamár Géza npf. ujoncot tizedessé, Garazi András őrzetöt tizedessé, Bentuch István őrzetöt tizedessé, Diviaczki József őrmestert I. o. számvívó altiszté, Fedor András őrzetöt tizedessé. — A m. kir. 14. hadifogoly kísérő század napi parancsa szerint Szekerka Pál npf. ujoncot c. őrzetövé léptette elő. — A m. kir. 1/II. npf. gy. zlj. parancsnokság Lipták Antal tizedest szakaszezetövé léptette elő. — A 9. szállásmesteri hivatal Grünwald Géza c. szakaszezetöt c. őrmesterré léptette elő. — A 313. honv. gy. e. parancsnoksága előléptette Sasko József őrzetöt tizedessé, Löblovics Frigyes c. tizedest v. tizedessé léptette elő. — A 315

honv. gy. e. parancsnoksága Bugyis Máté c. szakaszezetöt v. szakaszezetövé. — A k. u. k. Kombinierter Inf. Rg. Instr. Kurs. Belgrád 22. sz. parancsával Lupták János tizedest c. szakaszezetövé léptette elő. — A m. kir. honv. miniszterium kiküldönített század parancsnoksága Fecher Zoltán őrzetöt tizedessé léptette elő. — A 314 honv. gy. e. parancsnoksága Juhász József tovább szolgáló tizedest szakaszezetövé léptette elő. — A cs. és kir. fényező pótzlj. parancsnokság Szedilek József őrzetöt c. tizedessé léptette elő. — A hadsereg tábori csendőrség parancsnoksága Havai István c. tizedest c. szakaszezetövé léptette elő.

Az olasz győzelmek titka

vagy:

Meteorologia a modern hadviselésben.

(Egy elkésett. riport.)

Irta: Tyn.

(Folytatás)

A másik dolog, ami mindjárt szemembe ötlött, igazi misztikum. A vezérszállás kúpos tetejéről, mint egy óriási antenna sűrítőjéből számtalan dróthuzal emelkedett az égnek a szélrózsa minden irányában, a drótok vége pedig elveszett, eltűnt a felhők között. El nem tudtam képzelni, micsoda mesebeli magasságu oszlopokra lehetnek feszítve valahol messze, a több mérföldnyi távolságban? Vezetőim mihamar hűsítő magyarázatokkal szeltek egéző tudatlanságom enyhítésére s elmagyarázták, hogy minden ilyen sodrony végén, mely a felhők között eltűnni látszik, egy-egy figyelő ballon van, mindegyik a hurokér más más pontja fölött s a sodronyok által valamennyi összekötésben áll a főhadiszállással.

El voltam ragadtatva! Micsoda ideális hirszolgáltatás! Micsoda pontossággal lehet tájékozva a főhadiszállás mindenről! S naiv áhitattal megkérdeztem, hogy ezek szerint a ballonokban megfigyelő tisztek vannak, akik a telefonon adják le jelentéseiket?

Nem, Sior, — hangzott a felelet. — Ön hihetetlenül tájékozatlan ezekben a dolgokban. Nekünk nincs szükségünk megfigyelőkre.

— Hogyan? hát akkor a jelentések kitől jönnek?

— Automatikusan.

— Lehetetlen! Csak nem találtak fel valami automatikus jelentésleadó készüléket?

— Persze, hogy nem. A készülékek, melyeket használunk, igaz, a legmodernebbek, de nem új találmány egyik sem s valamennyi világszerte jól ismert.

— S a többi államok nem használják erre a célra, mint Önök?

— Nem, a maflák!

— Önöknek pedig automatikusan jeleznek mindent, az ellenséges csapatok állását, az útegek számát és elhelyezését, a trénooszlopok átvonulási irányát, a . . .

— Sior, Ön képtelenül tudatlan! Ki beszélt ilyesmiről? A mi főhadiszállásunknak ilyen jelentésekre nincs szüksége.

— Dehát az isten szerelméért, mi a csudát jelentenek akkor automatikusan azok a felhők közé feleresztett hólyagok?

— A meteorológiai viszonyokat, Sior! Az egyes harcterek fölötti barometer állást, csapadék eloszlást, szélirányt és erőt, hőmérsékleti maximum és minimumokat! A legfinomabb regisztráló műszer valamennyi — természetesen német gyártmány, ilyesmit csak a barbár népek tudnak tökéletesen előállítani, — s elektromos kontaktusba kapcsolva a főhadiszálláson elhelyezett óraműves szalagokra írják önműködőleg az összes adatokat! Érti most már, Sior, érti? S átérzi, micsoda nagy horderejű dolog ez?

Az ámulat valósággal lebukozott. Erre, erre az egyre igazán nem voltam elkészülve. S amint kísérem tovább magyarázták a részleteket, valósággal megmámorosodva feleltem:

— Köszönöm, uraim, köszönöm! Most már semmi sem lep meg. Már vértelve vagyok. S bár dicső fővezérük nagysága már így távolról is lesújt, igérem erős leszek!

— Helyes, Sior, erre szüksége is lesz! Most pedig leveheti már a kendőt a szeméről: megérkeztünk.

Csakugyan, ott álltunk immár a hullámlemezről épült fővezéri cirkusz előtt s rajtam minden erőfeszitésem dacára annyira erőt vettek a városligeti Beke-tow-hangulatok, hogy szinte el voltam rá készülve, amint belépek, körben futó, lépcsőzetesen emelkedő padokat, gondosan behintett porondot, iskolalovakat, előkelő nevelésben részesült pudlikat és bemeszelt képű bohócokat fogok látni. S a valóság e képzeldésemek majdnem igazat adott!

Kisérem bejelentettek, egy vezérkari tiszt jött elém, elbájoló udvariassággal fogadott, bevezetett s meg kért, legyek egy kissé türellemmel, mert Ő excellenciája éppen a lavaronei figyelőgömb meteorológiai adatainak feldolgozásával van elfoglalva.

A belépésnél könnyed sóhaj röppent el ajkaimról: Beke-tow! Körben futó, lépcsőzetes padosorok, telve fantasztikus egyenruhájú alakokkal, gondosan felhintett porond a közepén, a menyezet alatt acél-sodronyok, trapézok, kengyelek ördögi szövedéke, néhány altiszt éppen a porond friss felhítésével foglalatoskodott. Az aréna közepén, igen magas, lépcsős emelvényen iratokkal, térképekkel, műszerekkel elborított dolgozóasztal állott, az emelvény lépcsőihéz egy hátsó, lefüggönyözött ajtóval dus szőnyegek vezettek.

Bátortalanul kérdeztem meg a mellém adott vezérkari tisztet:

— Önök, uram, talán karusszeleket szoktak itt rendezni?

— Óh nem, ahhoz, sajnos kevés a helyünk.

— Mért hát ez a porond?

— Ő excellentiája lovait szoktuk itt járatni.

— ???

— Nos igen, Ő excellentiájának igen drága, kényes, a hőmérsékleti ingadozások, valamint a nedvesség iránt fölöttébb érzékeny lovai vannak, ezeket hát nem tehetjük ki az időjárás szeszélyeinek.

— Igen, hm, persze. És azok a trapézok, azok mire valók?

— Azok, kérem, a figyelő ballonok elektromos huzalainak kapcsoló és feszítő rudjai. Amint tetszik látni, valamennyi ott fent, a kupolá tetején van bevezetve s onnan szétosztva a padosorok sectióihoz.

— Mesés! És ez a közönség itt körül?

(Folyt. köv.)

Repszdarabok

Rovatvezető: Dongó

A nagy kérdés.

Az orosz fogságban tisztjeink többnyire esendes és ártatlan foglalkozással ütik agyon az időt. Van közöttük egy olyan is, aki csillagászáttal foglalkozik, (lehet, hogy azelőtt csak a göncölsekeret ismerte) Ez aztán állandóan az eget bújja, úgy éjjel, mint nappal.

Egy szép napsütéses délelőtt kinn áll az egész tisztí tábor lakossága az udvaron és élvezik a meleget; a csillagász rendes szokása szerint szeméit a magasha függeszti és halkán szinte magának beszélve látnoki hangon megszólal:

— Abban a magasságban, ahol azok a madarak repülnek, — rovarok is vannak! . . .

Ennek a kijelentésnek a határozottsága meglepte a mellette álló hajtársát, csodálkozva és eltelve az ilyes tudományok iránti mély tisztelettől, megkérdi:

— Honnan tudod te ezt?

— Onnan tudom, hogy a madarak rovarokat keresve szállnak olyan magasra! . . .

Kévs idei töprengés után megszólal a másik.

— Jól van! Ezt már tudom, hogy a madarak bogarakat keresnek odafenn, de most azt nem értem, hogy a rovarok mit keresnek ott? . . .

K . . . sz.

Rövid eset a hosszú árokból.

Félórája lőtték már az oroszok egyik repülőgéppontot, mely merészen keringett felettük és szemmel láthatóan: cicázott velük. A mélységesen kék orosz égbolton vakító fehér srappnellfelhőcskékké lobbantak fel s rajzoltak titokzatos jeleket az azurba.

Kimondhatatlan kéjjel számláltuk a lövéseket. Ez a mulatság sokba kerül odaát s mi hasznuk belőle. Sem meg nem sebeztek, sem meg nem félemlítették a fehér gépmadarat, mely nyugodt széles íveket irt le az ellenség fölött.

Már a századik srapnellt is megszámlálhattuk s az általános gyönyörködésben egyszerre csak inegszólt a szanitéc-tizedesünk. Végtelenül elkeseredett volt a hangja s tekintetében vigasztalan kétség tükröződött.

— A mindenségít — kiálltotta — most, mind rá-lövik a srapnyelt, oszt' nekünk csak a gránát marad!
T. István hdgy.

A tolmács.

A parancsban megjelenik, hogy azon a tiszték, akik hosszabb idő óta vannak a harctéren, teljesen egészségesek, a magyar, német, francia és török nyelveket szóban és írásban teljesen bírják, jó lovasok, a repülő és géppuskás tanfolyamot elvégezték, a gáz, rohamjárőr és a közelharc kurzust sikeresen hallgatták tolmácsként való alkalmazás végett másnap reggel 9 óráig jelentkezzenek.

Reggel 8 órakor beállit egy hadnagy az ezred segédtiszthez és szabályszerűen jelentkezik szól:

- Amiatt a tolmácsi állás miatt jöttem.
- Rendben van! Mióta vagy a harctéren?
- Már jó ideje!
- Lovagolni tudsz?
- Lehetséges, hogy tudok, de még nem nagyon próbáltam!

— Géppuskás vagy?
— Nem, nem, az nem vagyok!
— Da reptülő tanfolyamot elvégezted?
— Arra meg nem is mernék ráülni, mert mégis, *zicher, ist zicher!*

— Milyen kurzuson vettél részt?
— Hát mióta a tisztí iskolát elvégeztem, azóta nem voltam semmiféle tanfolyamon!
— De idegen nyelveket csak tudsz?
— Igen! Tótul értek egy keveset!
— Hát franciául, németül, törökül?
— Eddig is megélttem ezek nélkül, ezután sem lesz rá szükségem!
— Hát akkor hogyan akarsz te tolmács lenni?
— Nem is akarok, csak azért jöttem, hogy ne tessék rám szamítani.

Hírek.

Híreink közléset csak a forrás megjelölésével engedhetjük meg

Mindegy.

Valami bódulat száll lelkembe, s belém csim-paszkodnak a sötét arcú gondolatok: húznak lefelé, örvénylőn zubognak köröttem.

Nem tudom, de meglehet, hogy az agyrémek, melyek sikoltva szükkölnek bennem és hasgatják bennem ráspolyos éles gondolat-kölkök valók-e, tartósak-e, sokatmondók e, avagy eltűnnek, mint a mesék sárkánya, valamely kivénhedt cserfa tágas oldalában. Jó magam — szegény önség egészen — néha bomlasztón szeretne egy kis semmisséget, egy kis hétköznapi bolondságot produkálni, zajos szomorún egy kis lángos melegségnél megfürdeni . . . igen valami semmitmondó banalításon, például a kis ujj meggörbült előmeregetésén ujjongani, kacagni, semmit sem gondolni zagyva élességgel sötétlő hangulat tónusokon.

Úgy szeretnék beleszédülni kicsi pillanatok apró koboldjai karjába, hogy csuknák, jól lakatolnák be a szükkülő, hánytorgató gondolat-nehézégeket, s nyitnák a hárfázó táncos énem elejét.

Úgy szeretnék, mint oly sokan, huzott, mosolyos, kacagó szájjal szembenézni a mások vállain át mások azúros, nevelős-könnyes szemébe, s megláthatnám komor arcom derfús mását a fénylő pupillákon.

Úgy szeretnék egy komolytalan szerelem laza, felületes, mit sem átfogy, mit sem látó-halló, s alig, alig érző zuhataga alá kerülni, melynek csöppei feleresztenék dermedtre fagyott arcom ráncait.

És úgy szeretném kacagó arccal nézni az emberek tülekedését; az egymásba feszített vállak izomtornáját jaj be jó volna kinevetni, talán egy kicsit belehabarodni a rút küzdelembé, talán széjjel nézni mosolygós szempilogatással egy huján, sötétén, templomosan szép zöld rét emberaratásán, megnézni kevés vállvonogatással a hullák torzult torzóját és szemére vágni egy halottnak reglamásan ülő sapkáját: esetleg belesügni a fehérre vált fülekbe az én szimfóniámat: te már boldog vagy, de én is, nevetősen, fahotásan boldog, boldog.

Valami bódulat száll lelkembe s belém csim-paszkodnak a sötét arcú gondolatok: húznak lefelé, örvénylőn zubognak. Érzem, nekem nem valók még a tavaszi gondolatok elgondolása sem, hiszen azoknak is csak a furcsaságai ereszködnek le agytekevényeim simánmeredek lejtőin. Úgy érzem, csak az őszi, halottansápadt gondolatok pergető lombjai takarnak be, s töltenek enyészető sajgással. Mindegy, hisz oly kicsi semmi vagyok a mindenség végtelen, szentségtelen útjain Mindegy.
Gáspár.

Ghyczy őrnagy. Szívünk legbensőbb örömeivel és mély szeretettel gratulálunk Ghyczy Ferenc őrnagynak soronkívüli kinevezetése alkalmából. Mi, kik ösmerjük őt a háború első percétől kezdve megtanultuk szeretni, tisztelni és nagyra becsülni Szeretjük őt, mint embert, tiszteljük benne azokat a katonai erényeket, melyek példaadásként lebegnek szemeink előtt és nagyra becsüljük benne azt a rettenhetetlen bátorságát, ami szinte példanélkül való. Előttünk lebegnek az elmúlt harcok rettenetességei, s kikapathnák belőle akármelyik eseményt, amely az ő nevéhez fűződik: nem tesszük, hisz ismeri bárki. Mi csak regisztráljuk azt a nagy szeretetet, melyet minden bajtársunk érez személye iránt.

Brozina Gyula főhadnagy — ki az Olaszharctéren teljesített szolgálatot — megsebesült és jelenleg Temesváron fekszik kórházban.

Hír hadifogságból. Schlesinger Arnold e. ő tizedes és Frank Lajos ndpj. 1917. aug. 13-án román fogságba estek. Sipotiból küldtek értesítést.

Tanulmányi szabadság. Három hónapi tanulmányi szabadságra mentek haza *Bubeliny* Samu, *Achim* Szilviusz és *Zemann* Gyula t. hadnagyok.

Szökés orosz fogságból. E napokban érkezett meg *Kertész* Géza hadnagy Besztercebányára a pótzászlóaljhoz orosz fogságból, ahonnan a mostáni zavaros viszonyokat felhasználva — megszökött. 1916. június 13-án került orosz fogságba. Hosszas viszály után a Nviznyij-nowgorodi tiszti fogolytáborba került. — hol 19 hónapot töltött, míg folyó év február hó 15-én hosszú tervezgetés után elindult és 80 órára kalandos és izgalmas utazás után átlépte a német vonalat. Igérete szerint e számunkban beszámolt élményeiről. Most szabadságra ment, hogy a hosszú rabtság sorvasztó fáradalmait kipihenje.

Felmentés. *Tichy* Kálmán festőművész hadapródjelölt H. M. 326993 1918. sz. rendelete alapján felmentetett. Rövid a hír, de annál szomorúbb — ránk néve. Aki nem beavatott a történelmi osztály és a tábori újságnak ügyében, nem is tudhatja, hogy ki volt *Tichy* Kálmán. Ott volt, amikor az egész mozgalom még csak cseccsemő korát élte. Mikor az egész akció, mely már a három megvált. — Gömör, Zólyom és Nógrád — teljesen át — meg átszövi — még csak élénk fantazmiának élt. És amikor még a legveremesebb reményeink is csak halvány képet adtak annak, amit ma már tényként emlegethetünk — ő már bizott a sikerben és gyakran, amikor kétségek fogtak el bennünket az eredményt illetően — ő volt az aki példaadásával, szorgalmával, fáradságot nem ismerő munkaszeretetével újból lelket, ambíciót öntött belénk. És ha kétségek fogtak el minket, bátorított, érvelt — és meggyőzött. S az eredmény neki adott igazat.

A ténykedése? Nem tudjuk, hol kezdeni. Mint grafikus művész, tehetségét minden ellenszolgáltatás nélkül, elismerést nem várva és nem kérve becsátotta a nemes cél — az ezred özevgyei és árvái gyámolítását maga elé tűző mozgalom rendelkezésére. Rajzol, festett, kliséket metszett. Az alapunk jóvedelméért szaporító lev. lapok mind az ő tehetségét, kezét és áldozatkészségét hirdetik. A múzeumunkban helyet foglaló elesett hőseink portréi között is megtaláljuk az ő kezét. Az újságunkban levő klisék mind az ő munkája. Ha végig lapozunk eddig megjelent újságainkban, majd minden számban találunk tőle cikkeket: hol humorosat, hol komolyat, egy-egy eszmét felvető írást.

Folytathatók nagyon sokáig és még sem lehetne leírni mindazt, amit tett, és sokak előtt talán túlzásnak is tetszene, most amikor búcsút vett tőlünk csak köszönettel tartozunk neki és kívánjuk, hogy civilben hasonló siker és eredmény jutalmazza munkálkodását.

16. honv. gy. e. történelmi osztálya.

Személyi hírek a pótzászlóaljnál. *Jantoska* Béla t. hdgy egészségügyi szabadságról bevonult. — *Stadler* Dezső mérnök főlglyot áthelyezték a budapesti honv. ker. építési osztályához. — *Baucsik* Aladár tábori lelkész felmentették — Egészségügyi szabadságról bevonult *Trojanovics* Aladár t. hdgy. és *Szeverényi* Samu t. hdgy. — *Dr. Kovács* József segédorvosnak február 17-től nyolc heti egészségügyi szabadság en-

gedélyeztetett. — A budapesti Ujszentjános kórházból *Nagy* Antal t. hdgy bevonult. — *Zorkóczy* Miklós t. hdgy 4 heti szabadságot kapott. — *Oravecz* Samu t. hadnagy, hogy tanulmányait folytathassa, áthelyezték Budapestre. — A 7. hadsereg szállásmesterei osztályától a pótziljhoz bevonult *Klein* Samu t. eü hadnagy egyetemi tanulmányainak folytatása végett a budapesti honv. ker. parancsnoksághoz utbaindult. — *Furgyk* István t. hdgy kórházból bevonult. — Az Orient-korptól, Belgrád, a pótziljhoz bevonult *Ivankievits* Jenő t. hadnagyot utbaindították az ezredhez. — *Kolenc* Barna szkv. százados hadtápszolgálatra a 7. hadsereg körletébe távozott. — *Rimay* László t. hadnagy a 310. honv. gy. ezred kiképző csoportjához utbaindult. — A hécsujhelyi repülő tisztitanfolyamról *Pataky* László t. hdgy bevonult. — *Feller* Kálmán t. eü hdgy a budapesti I. honvéd pótziljhoz utbaindult. — A m. kir. IV. 31. npf hadtápszólajltól *Brenner* Mór gazdasz. tiszthelyettes bevonult. — Egészségügyi szabadságról tért vissza *Rúcz* Izidor. — *Franecz* József tart. hadnagyot beutalták kórházba. — *Gallo* Árpád tart. zászlós egészségügyi szabadságról bevonult. — A m. kir. 28. npf hegyi dandár parancsnokságától bevonult *Katula* Antal tábori lelkész. — A m. kir. 309. honv. gy. ezredtől bevonult *Dobos* Béla t. hdgy. — Lublin személygyűjtő állomásra utbaindult *Dr. Tereczky* György npf. százados és *Trautwein* Ottó főhadnagy, kik az Oroszországból visszatért hadifoglyok gyűjtő-állomásán fognak szolgálatot teljesíteni. — *Kovács* József hadnagy, lapunk kiváló rovatvezetője 14 napi szabadságra utazott el Miskolcra és Veszverésre. — Egészségügyi szabadságról vonult be *Zoltán* János t. hadnagy. — *Illés* Ödön százados — ki nemrég tért vissza orosz hadifogságból — 8 heti egészségügyi szabadságot kapott. — *Demeter* Gyula t. eü hadnagy az első hadseregtől jött vissza egyetemi tanulmányainak folytatása céljából.

Tisztek utbaindulása a kiképzőcsoporthoz.

A kiképzőcsoporthoz február hónap második felében több tiszt, tisztjelölt és törzsaltiszt ment ki a pótzászlóaljtól, kiknek névsora a következő: *Köteles* István, *Stróbl* Szilárd, *Weisner* István, *Fülöp* Pál, *Herchl* Pál, *Reich* Sándor, *Simon* József, *Nagy* Árpád, *Kmetőnyi* János, *Marko* János, *Lunc* Sebestyén, *Ondera* Árpád, *Windholz* József, *Szonda* Gusztáv, *Klutzmann* Albert és *Lissauer* József t. hadnagyok, *Vérzár* Zoltán, *Mesko* Tibor, *Steiner* Fülöp zászlósok, *Janszki* István, *Wolk* József tiszthelyettesek, *Urvik* János törzsőrmester és *Gööz* Ferenc ősmester.

Utbaindulás. A maláriás menetszázadok utbaindultak a harcterre. Ezredbeli tisztjeink közül csak *Horsetzky* László t. hadnagy, százados ment ki. Sok szerencsét kívánunk.

Az alsószabadli mulatság. Különösen sikertült kabaré előadással egybekötött táncmulatást rendezett az alsószabadli ifjúság február hó 10-én özevgyei és árva alapunk javára. Az előadás szereplői bevitték minden tudásukat, lelkesedésüket a játékba és mi csak dicsőrelet adozunk a nemes buzgalomért. A lelkes műkedvelők névsora a következő: *Skultety* Gyula, *Blasko* Gyula, *Bella* Cyril, *Blasko* Paula, *Simonyi* Ilonka, *Kertész* Armand, *Kertész* Imre, *Brunchani* Ferenc, *Lakomcsik* József és *Mikulás* Rudolf, Hálásan kell megemlékeznünk *Skultety* János századosról, a lábadozó osztály parancsnokáról, kinek fáradsa-

Telefon 67. szám.

Ó. cs. és kir. Fensége József Foherczeg
Udvari szállítója**MULICZKY ISTVÁN**SZIGYÁRTÓ ÉS NYERGES
BESZTERCZEBÁNYA.

Készít:

Lőszerszármokai, nyereg felszereléseket és a hadsereg részére szükséges mindennemű bőrcikkeket

CZÁRÁK JÓZSEF

HUNGÁRIA KÁVÉHÁZA

BESZTERCZEBÁNYA.

STEINER és LÖWY

BESZTERCZEBÁNYA

Mölcsl-likőr lepárlás- és
rum-gyár.
Borovicska-, szilvórium-,
örseprű- és barackpálinka
nagyfőzde.Ezredünk tisztikara és legénysége, ugyszintén
kantinok szükségleteiket, tábori felszerelést a**Reményi bazárban szerzik be.**

Maros-Vásárhely.

Telefon 27. ===== Telefon 27.

TISZTEK!!

Frontra menet és frontról jövet mulassunk az

ADRIA KABARÉBAN

MAROS-VASÁRHELYT.

Nyomtatott a m. kir. beszterczebányai 16. honvéd gyalogezred tábori nyomdájában.

ANGYAL drogeria.

Fekete Mihály, Maros-Vásárhely.

A Transsylvaniaival szemben. Telefonszám 380.

Szakmába vágó cikkekben óriási
választék.

Pezsgek. Fénvképesztési gépek és cikkek.

Ne vegyünk új ruhát, hanem festünk
régli és kifakult ruhákat, harisnyákat,
bloust, selymet, pamutot, vásznat
bármilyen színre**KARDOS-féle ruhafestékekkel**

melynek főelárusítója:

LAUFER JENŐ

festék nagykereskedő Beszterczebánya.

Ára csomagorként használati utasítással együtt 60 fillér.

Visszontelárusítóknak nagy árkedvezményt
nyújtok.**Beszterczebányai.****első magyar****gyümölcslepárlás**Likörkülönlegességek és Rumgyárgőzerőre, Szilvórium-, Törköly-,Borovicska-, Seprű- és Barack-tőzde, Cognaclepárlás, Gyümölcs-szörpök és Gyümölcsborsajtolóhidraulikus üzemmel ajánlja köz-kedveltségnek örvendő gyártmányait.